

Verksamhetsplan med handlingsplan 2021

Regionalt Cancercentrum Mellansverige

Innehållsförteckning

Verksamhetsplan för RCC Mellansverige 2021	1
Förutsättningar	1
Grundläggande uppdrag.....	1
Övriga uppdrag.....	2
SCREESCO	2
IPÖ	2
PhysCan.....	3
Internt arbete.....	3
Handlingsplan för RCC Mellansverige 2021	4

Verksamhetsplan för RCC Mellansverige 2021

Förutsättningar

Verksamhetsplanen utgörs i huvudsak av handlingsplanen för cancerplanen för året 2021. Den beskriver Regionalt Cancercentrum Mellansveriges (RCC) uppgifter kopplade till cancerplanen för det närmaste året. Nuvarande cancerplan följer de tio kriterierna i den Nationella Cancerstrategin (SOU 2009:11). I handlingsplanen ligger även uppdrag som finansieras genom överenskommelser mellan staten och SKR. Det är satsningar som ligger utanför både det generella statsbidraget till RCC och den finansiering som regionerna avsätter för RCC:s grunduppdrag med cancerregister och kvalitetsregisterarbete. Exempel på detta är bäckenrehabiliteringsprojektet, införandet av Min vårdplan på 1177.se, standardiserade vårdförlopp (SVF) och barncancersatsningen. De ligger alla inom ramen för de kriterier som Cancerstrategin pekat ut.

I skrivande stund pågår en revidering av nu gällande cancerplan. Den kommande versionen omfattar åren 2022-2024. Den sjukvårdsregionala cancerplanen ska även fortsatt följa målen i den Nationella Cancerstrategin men kommer även på ett tydligt sätt inkludera Regeringens utvalda områden för RCCs fortsatta arbete som presenterades i dokumentet Långsiktig inriktning för det nationella arbetet med cancervården (Socialdepartementet, 2018). Då nationell samverkan ses som en av framgångsfaktorerna inom utvecklingen av cancersjukvården kommer RCC i samverkans konkretisering av Regeringens dokument, Vägen framåt (RCC i samverkan, 2020), ligga till grund för revideringen.

Grundläggande uppdrag

Regionalt cancercentrum i Sjukvårdsregion Mellansverige ska verka för att den Nationella Cancerstrategin implementeras. Vidare har RCC ett uppdrag avseende cancer- och kvalitetsregisterarbete i sjukvårdsregionen.

Under åren 2021 – 23 har RCC i uppdrag av staten att skapa en mer jämlik och tillgänglig cancervård med fokus på att korta väntetiderna och minska de regionala skillnaderna. RCC får årligen instruktioner för hur utvecklingen ska drivas framåt med utgångspunkt i cancerstrategin. Insatserna delas in i tre områden som motsvarar cancerstrategins delar:

- Prevention och tidig upptäckt
- Tillgänglig och god vård, med fokus på patienten
- Kunskapsutveckling, kompetensförsörjning och forskning

Urval av specifika uppdrag i överenskommelsen för 2021:

- Implementering av cancerpreventionsplan
- Stöd till regionerna gällande organiserad prostatacancer-testning
- Återstart av screeningverksamhet
- Införande av screening för tjock- och ändtarmscancer
- Fortsatt arbete med SVF för att nå inklusions- och ledtidsmålen
- Fortsatt utveckling inom barncancerområdet
- Rehabilitering och palliativ vård
- Patientkontrakt cancer, Min vårdplan via 1177
- Kunskapsstöd och kunskapsimplementering i cancervården, genom exempelvis nationella vårdprogram, uppföljning av läkemedelsanvändning och utbildningsinsatser
- Analys av pandemins påverkan på cancersjukvården och deltagandet av cancerpatienter i kliniska studier

Ett viktigt område har varit uppdraget att nivåstrukturera cancervården, på nationell likaväl som sjukvårdsregional nivå. Det nationella uppdraget övergick till Socialstyrelsen från 2019 men det sjukvårdsregionala uppdraget att följa de nationella besluten åligger fortfarande RCC i samarbete med regionerna. Det arbetet kommer att fortsätta enligt plan.

Att förbättra de sjukvårdsregionala processerna i samtliga diagnosområden är fortfarande av betydelse för cancervårdens utveckling samt införandet av kontaktsjuksköterskefunktion samt patientmedverkan i cancervården.

Övriga uppdrag

RCC hanterar under året ett flertal uppdrag utöver vårt grundläggande uppdrag. Det är riktade satsningar som bland annat handlar om tidig upptäckt samt om att använda patientdata som behandlingsstöd.

SCREESCO

RCC Mellansverige fungerar som kansli för studien och står bland annat för uppdatering och kontroll av studiedatafilen inför arbetet med statistiska beräkningar och resultatanalys. Inkluderingen till studien är avslutad, men fortsatt stöd kommer ges under uppföljningstiden som är femton år.

IPÖ

RCC projektleder det nationella arbetet med att införa patientöversikter i åtta cancerdiagnoser. Syftet är att kunna presentera patientdata som stöd vid behandlingsbeslut. Projektet går in i sitt fjärde år under 2021. Arbetet sker i samarbete med övriga RCC. RCC Mellansverige avsätter resurser i form av projektledare, NMI-ansvarig och kommunikatör.

PhysCan

PhysCan är en stor randomiserad cancerrehabiliteringsstudie. RCC Mellansverige tillhandahåller statistiker som ansvarar för uppdateringar och länknings till studiedatabasen, samt levererar datauttag till forskargrupper.

Internt arbete

RCC har definierat fem interna målområden för verksamheten.

Nationella och sjukvårdsregionala samarbeten: RCC bidrar aktivt till sjukvårdsregionala och nationella samarbeten.

- Vi samordnar, stödjer och bidrar operativt till de nationella och sjukvårdsregionala projekt/samarbeten vi medverkar i.
 - Målet är att RCC:s bidrag svarar mot intressenternas förväntningar

Resursanvändning: RCC är en effektiv organisation inom ramen för tillgängliga resurser avseende finansiering, kompetens och tid.

- Vi planerar och genomför arbetet utifrån våra givna uppdrag och behoven i sjukvårdsregionen.
 - Målet för 2021 är en att bibehålla nuvarande personalstyrka och säkerställa att medarbetarna ha rätt kompetens att fullgöra uppdragen

Processer: Vi levererar resultat i tid med hög kvalitet i enlighet med uppsatta mål i verksamhetsplan och handlingsplan.

- Vi tar ansvar för att hålla deadlines, förbättra kvaliteten i innehåll och struktur i såväl interna som externa uppdrag.
 - Målet är att tydliggöra och förbättra våra processer ytterligare under 2021.

Förbättringsarbete och kompetensutveckling: Integrera förbättringsarbete i det dagliga arbetet och som en del i den egna kompetensutvecklingen.

- Vi arbetar med att integrera förbättringsarbetet i det dagliga arbetet i samtliga yrkesgrupper. Vi följer upp detta via årliga medarbetarsamtal och löpande uppföljningssamtal. Med stöd av verksamhetsutvecklare arbetar vi med små förbättringsprojekt både på grupp- och individnivå.
 - Målet är att varje enskild medarbetare ska identifiera egna förbättringsområden och efter åtgärder ha ökat kvaliteten/effektiviteten i sitt eget arbetssätt

Medarbetare: RCC ska ses som en attraktiv arbetsplats och medarbetarna ska vara stolta över sin arbetsinsats.

- Vi arbetar aktivt för att varje medarbetare ska känna både ansvar och möjligheter när det gäller att bidra till utvecklingen av den gemensamma arbetsmiljön.
 - Målet är att regelbundet under året följa upp de förbättringsområden som belysts i medarbetarenkät under 2020.

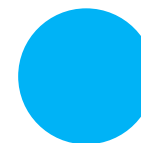
Handlingsplan för RCC Mellansverige 2021

I tabellerna nedan står LG för ledningsgrupp vid RCC Mellansverige, SG för RCC styrgrupp, PNR för Patient- och närstående råd, VPK för vårdprocesskoordinator, PL för processledare.

Eventuellt tillkommer ytterligare aktiviteter i handlingsplanen under Q1, utifrån pågående diskussioner kring områdena i Överenskommelsen för 2021 i RCC i samverkan och RCC styrgrupp.

Tabell 1. Patientmedverkan i vårdens utveckling

Vad ska göras?	Mål	Hur?	Vem?	När?	Uppföljning	Ansvarig	Tidsram
Stärka patient- och närståendeföreträdare genom att tillhandahålla introduktion och utbildningsinsatser	Alla företrädare ska erbjudas introduktion och utbildning utifrån sitt givna uppdrag.	<ul style="list-style-type: none"> - Alla företrädare ska få nationellt skriftligt informationsmaterial med regionalt tillägg från RCC - Alla företrädare ska få separat muntlig introduktion om sitt specifika uppdrag - Alla företrädare ska genomgå webbaserad utbildning - Alla företrädare ska bjudas in till fysisk utbildning vid 	<p>Annika L/Malin H</p> <p>Ansvarig för respektive grupp, tex VPK, PL</p> <p>Malin/Annika</p>	<p>Löpande, skriftlig och muntlig information ska delges innan uppdraget påbörjas</p> <p>En gång per år, planeras Q3/Q4 2021</p>	Nationell årlig uppföljning av patientföreträdaruppdraget PNR:s årsrapport	<i>RCC Mellansverige</i>	2019–21

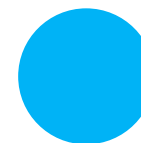

		RCC/ digitala utbildningsträffar - RCC stöder företrädarna med introduktion till olika digitala mötesformer.	Malin/Annika/ David				
Utvärdering av PNRs mötes- och arbetsformer och vid behov efterföljande utvecklingsarbete	Att ha ett välfungerande PNR som både PNRs ledamöter och RCC är nöjda med.	- Via intervju eller enkät, och vid behov föreslå förslag till utveckling. Bör påbörjas när docent Mio Fredrikssons forskningsrapport om PNR finns tillgänglig. - Underlätta för PNR att arbeta i projekt/ mindre arbetsgrupper genom att tillhandahålla stöd, tex projektdirektiv och projektplansmall	PNRs arbetsutskott PNRs arbetsutskott	Q3/Q4 Löpande	PNRs minnes- anteckningar/ årsrapport	<i>PNR och RCC Mellansverige</i>	2021
Öka samverkan mellan patient- och närstående-företrädare (PNF) lokalt, sjukvårdsregionalt och nationellt	Ökad samverkan i syfte att stärka PNF i deras roll och ökat samarbete	- Rapport från lokala cancerråd/PNR och nationell arbetsgrupp (NAP) återkommande punkt på PNRs agenda - Skapa gemensam plattform via Teams där RCCs alla PNF kan utbyta erfarenheter, synpunkter, minnesanteckningar och goda idéer - Fysisk utbildningsdag/ digitala träffar - Deltagande i nationell arbetsgrupp för patientsamverkan	PNRs arbetsutskott Annika Malin PNRs ordf, vice ordf och Malin	Löpande under 2021 Q1 2021 Q3/Q4 2020 Löpande under 2021	PNRs minnes- anteckningar/ årsrapport	<i>PNR och RCC Mellansverige</i>	2021

Förmedla PNFs synpunkter lokalt, sjukvårdsregionalt och nationellt.	Att PNFs åsikter och synpunkter ger ledning i framtida prioriteringar och arbete inom cancer vården	- PNRs minnesanteckningar till de lokala cancersamordnarna - PNRs synpunkter lyfts kontinuerligt i de lokala cancer råden, RCC styrgrupp och i RCC i sam.	Annika L PNR	Löpande under 2021	PNRs minnesanteckningar/årsrapport	<i>PNR med stöd av RCC Mellansverige</i>	2021
Genomföra projekt för lokal stödverksamhet i regi av lokala cancerföreningar	Samverkansarbete mellan patientföreningar ska initieras i samtliga sju regioner i sjukvårdsregionen	- Alla regioner ska erbjudas möjlighet att äska om medel enligt givet projektdirektiv för lokal patientsamverkan, (100 000:-/region) - Kommunicera goda exempel via nyhetsbrev och webbplats.	Annika Annika, Malin, Jesper	Jan 2021 Löpande under året	Ansökan senast 28/2 (15 aug för halvår), slutrapport 31/1 2022. LG, SG	<i>Patientföreningar med stöd av RCC Mellansverige</i>	2021

Tabell 2. Primär cancerprevention

Vad ska göras?	Mål	Hur?	Vem?	När?	Uppföljning	Ansvarig	Tidsram
Uppdatera data i Cancerpreventionskalkylatorn (CPK)	Långsiktig kommunikations och utvecklingsplan för CPK är framtagen utifrån rådande behov och förutsättningar	Planen tas fram i samverkan med representant vid Uppsala universitet.	Mats L	Q1	LG	<i>RCC Mellansverige</i>	2019–21
Integrera cancerprevention med regionernas	Samverka med RPO levnadsvanor	Delta i möten med RPO levnadsvanor	Catharina	Löpande under 2021	LG SG	<i>Regionerna med stöd av RCC Mellansverige</i>	2019–21

ordinarie folkhälso- arbete för bättre levnadsvanor	och med regionerna genom deltagare i arbetsgruppen för cancerprevention	Inom RAG cancerprevention arbeta med frågor som kan lyftas i regionerna angående cancerprevention					
Ta fram en sjukvårdsregional handlingsplan (S-HP) utifrån RCC i samverkans nationella cancerpreventionsplan (NCPP) och påbörja arbetet med aktiviteterna i den	En S-HP som överensstämmer med NCPP och med god möjlighet till implementering i sjukvårdsregionen.	RAG cancerprevention arbetar gemensamt fram handlingsplanen med aktiviteter för sjukvårdsregion Mellansverige	Catharina	HP färdigställas Q1 Löpande under 2021	LG SG	<i>RCC Mellansverige med stöd av regionerna</i>	2021
Delta i nationell arbetsgrupp för cancerprevention	Säkerställande av effektiva och likvärdiga arbetssätt på nationell nivå	RCC Mellansveriges VPK med uppdrag cancerprevention deltar i NAG	Catharina	Löpande under 2021	LG	<i>RCC Mellansverige</i>	2021
Årlig uppföljning av kvalitetsindikatorer för cancerprevention	Ge nulägesbild av cancerpreventionsarbetet i sjukvårdsregionen	Sammanställa sjukvårdsregionala siffror för prevention baserad på regionala resultat från FH-enkäten (som görs vart annat år)	Catharina	Q1	LG	<i>Regionerna med stöd av RCC Mellansverige</i>	2019–21

Tabell 3. Förebyggande insatser bland individer med cancer

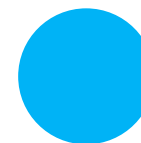
Vad ska göras?	Mål	Hur?	Vem?	När?	Uppföljning	Ansvarig	Tidsram
Verka för att en systematisk kunskapsöversikt för tobak och alkohol kopplat till onkologisk behandling tas fram	En kunskapsöversikt för tobak är färdigställd och publicerad	Docent A. Valachis Örebro har tilldelats uppdrag och finansiering.	Johan	Löpande under 2021	LG	RCC Mellansverige	2019–21

Tabell 4. Screening för bröstcancer

Vad ska göras?	Mål	Hur?	Vem?	När?	Uppföljning	Ansvarig	Tidsram
Anslutning av fler regioner till Nationella kvalitetsregistret för mammografi	Hittills endast 1 region ansluten, under 2021 ansluta ytterligare 3.	Arbete enligt nationell plan som håller på att tas fram.	Johan Ahlgren, Joakim Ramos	Fortlöpande	SG	Regionerna med stöd av RCC Mellansverige	2021
Kontinuerligt mäta och utvärdera kvalitetsparametrar inkl. ledtider	Genomföra insamling och analys av utvalda kvalitetsparametrar enligt plan	Respektive region levererar data enligt mall som sedan sammanställs och analyseras i sjukvårdsregionala arbetsgruppen	Catharina	Var 6:e månad	Årsrapport	Regionerna, med stöd av sjukvårdsregionala arbetsgruppen för mammografi vid RCC Mellansverige	2019–21

Tabell 5. Screening för livmoderhalscancer

Vad ska göras?	Mål	Hur?	Vem?	När?	Uppföljning	Ansvarig	Tidsram
Ge stöd till Cellprovsveckan	Ökat deltagande i program för	Kommunikativ stödsats utifrån regionernas behov.	Catharina Hanna	Q2	LG	RCC Mellansverige i samarbete med Regionerna	2019–2021

	cervixcancer-screening	Framtagande av informationsfilm om vikten av cellprovtagning. Fritt för regionerna att använda.					
--	------------------------	---	--	--	--	--	--

Tabell 6. Screening för tjock- och ändtarmscancer

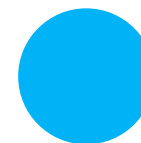
Vad ska göras?	Mål	Hur?	Vem?	När?	Uppföljning	Ansvarig	Tidsram
Följa och stödja införandet av screening för tarmcancer i sjukvårdsregionen	Påbörjad screening i de regioner som tagit politiskt beslut för uppstart under året	Efterfråga sjukvårds-regionalt behov av stöd och anpassa aktiviteter utifrån detta	Johan Stefan Willmarsson Catharina	Löpande under året	SG	<i>Regionerna med stöd från RCC Mellansverige</i>	2021
Utbildning av koloskopister	Fler utbildade koloskopister	Koloskopistutbildningar (på nationell nivå) har startats under ledning av Svensk Endoskopi Skola, (tyvärr pausad verksamhet pga Covid men planerad att återupptas under tidig höst 2021).	Stefan Willmarsson	Hösten 2021	RCC i Sam SG	<i>Regionerna med stöd från RCC Mellansverige</i>	2019-21

Tabell 7. Ärftlig cancer

Vad ska göras?	Mål	Hur?	Vem?	När?	Uppföljning	Ansvarig	Tidsram
Uppstart av sjukvårdsregionalt samarbete inom Ärftlig cancer	Formalisera RAG bestående av representanter från alla regioner	Samarbete med Klinisk Genetik vid Akademiska sjukhuset och RCC Mellansverige	Catharina och Avdelningschef Klinisk Genetik	Löpande under året	LG, SG	<i>RCC Mellansverige och Klinisk Genetik, Regionerna</i>	2021

Tabell 8. Tidig diagnostik av prostatacancer

Vad ska göras?	Mål	Hur?	Vem?	När?	Uppföljning	Ansvarig	Tidsram
Ta fram underlag för förslag till gemensamt sjukvårdsregionalt kallelsekansli	Följa nationella rekommendationer om OPT	<ul style="list-style-type: none"> - RCC Mellansverige finansierar projektledare - Projektledare tar fram förslag utifrån befintliga verksamheter för OPT (VG, Skåne, Värmland) - Förslag förankras med kontaktpersoner för OPT i regionerna/ arbetsgrupp 	Hampus Nugin Hampus Nugin, Catharina	Q1(mars-21) Löpande under året	Årsrapport LG SG	<i>RCC Mellansverige</i>	2021
Formalisera sjukvårdsregional projektgrupp inom OPT	Underlätta sjukvårds-regionalt samarbete	<ul style="list-style-type: none"> - Lokalisera lämpliga ansvariga i varje region - Starta upp grupp 	Hampus Nugin, Catharina	Löpande under året	SG	<i>RCC Mellansverige</i>	2021
Fortsatt deltagande i nationellt arbete som syftar till organiserad prostatacancer-testning (OPT)	För att säkerställa effektiva och likvärdiga arbetssätt nationellt	- Delta med en representant i den nationella arbetsgruppen som även administrativt stöts utav RCC Mellansverige	Hampus Nugin	Löpande under året	LG	<i>RCC Mellansverige</i>	2019–21

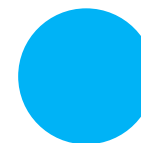
Tabell 9. Vårdprocesser

Vad ska göras?	Mål	Hur?	Vem?	När?	Uppföljning	Ansvarig	Tidsram
Föra in de diagnosövergripande områdena i respektive vårdprocess	Alla sjukvårds-regionala vårdprocesser ska innefatta prevention, rehabilitering och palliativ vård	<ul style="list-style-type: none"> - Säkerställ att de diagnosövergripande områdena är upptagna i processkartan - VPK och PL/VPG inom diagnosövergripande områdena finns tillgängliga som referensgrupp i VPGs arbete i frågor som berör båda parter. 	Respektive VPK tillsammans med PL	Löpande under året	Årsrapport	<i>VPG tillsammans med vårdprocesskoordinatorer (VPK) vid RCC Mellansverige</i>	2019–21
Öka användningen av kvalitetsregister-data för förbättringsarbete	Förbättringsarbeten som drivs i VPG ska baseras på data från kvalitetsregistren i de fall det är möjligt	<ul style="list-style-type: none"> - Analys av kvalitetsregisterdata ska vara en stående punkt på dialogmöten och VPG-möten - Mall för registerrapport och årsrapport ska följas, ska resultera i en enhetlig rapport med plan för kommande år - Möjliggöra utveckling av interaktiva rapporter som kan användas regionalt och lokalt för uppföljning av vård för de register vi är nationellt ansvariga för - Ge regionala/lokala processledare behörighet så att de kan använda INCA-plattform för att följa upp resultat i respektive kvalitetsregister 	Respektive VPK tillsammans med PL	Löpande under året	Årsrapport	<i>VPG tillsammans med VPK vid RCC Mellansverige</i>	2019–21

Årligen identifiera 1–2 konkreta förbättringsområden per VPG med tydliga, uppföljningsbara mål	Alla VPG har identifierat 1-2 förbättringsområden i sin årsrapport med plan för kommande år	<ul style="list-style-type: none"> - Gemensamt i VPG analysera förbättringsbehov utifrån den egna vårdprocessen, baserat på kvalitetsregisterdata och andra kvalitetsindikatorer. - De utvalda områdena läggs in i årsrapporten som följs upp av enhetschef vid RCC 	Respektive VPK tillsammans med PL Enhetschef för vårdprocessarbetet	15/12	Årsrapport	VPG tillsammans med VPK vid RCC Mellansverige	2019–21
Utveckla arbetsformer, innehåll och teknik kopplat till multidisciplinära konferenser (MDK)	Alla VPG ska beakta MDK-verksamheten och verka för dess utveckling i sitt förbättringsarbete	För de VPG där förbättringsbehov inom MDK-verksamheten kvarstår ska förbättringsåtgärder presenteras i årsrapporten	Respektive VPK tillsammans med PL	Löpande under året	Årsrapport LG, SG	VPG tillsammans med VPK vid RCC Mellansverige	2021
Genomföra projekt inom barncancerområdet på nationell och sjukvårdsregional nivå enligt beslutade projektdirektiv.	Stärka och öka kvaliteten inom barncancerområdet enligt givna direktiv i överenskommelse för 2021.	<ul style="list-style-type: none"> - Fortsätta tillhandahålla projektorganisation och projektledare för det sjukvårdsregionala arbetet för att kunna ge fortsatt stöd till påbörjade delprojekt och uppstart av nya delprojekt - Delta i nationell arbetsgrupp 	Annika, Jessica, Johan Josefine, Palle och Agneta Holtz	Löpande under året, årsrapport lämnas in i början av 2022	LG, SG, Styrgrupp för barncancer-satsningen	RCC Mellansverige, Regionerna	2021

Tabell 10. Standardiserade vårdförlopp

Vad ska göras?	Mål	Hur?	Vem?	När?	Uppföljning	Ansvarig	Tidsram
Presentera uppföljningsdata för sjukvårdsregionen årligen	Presentera sjukvårdsregionens nuläge jämfört	<ul style="list-style-type: none"> - Delta i nationellt kvalitetssäkringsarbete inom SVF - Sprida sjukvårdsregional rapport 	Annette W SVF-ansvarig, Hanna	Löpande under året	LG, SG	RCC Mellansverige	2019–21

	med 2020-målet i intern rapport Genomföra dialogturné i sjukvårdsregionen	- Bjuda in till dialogmöten med tjänstemän och professionen för att diskutera utmaningar och lösningar inom området	Johan, Jessica,	Var 4:e månad Q1-Q2			
Stärka kvalitetsutvärdering av SVF	Nå en enhetlig registrering och god inrapportering av data	- Förtydliga kodningsvägledningar - Kvalitetskontroll av inrapporterade data	Regionerna med stöd av SVF-ansvarig på RCC	Löpande under året	Kvartalsrapporter	<i>Regionerna med stöd av RCC Mellansverige</i>	2021

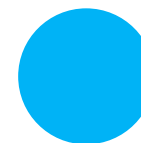
Tabell 11. Kontaktsjuksköterska och Min vårdplan

Vad ska göras?	Mål	Hur?	Vem?	När?	Uppföljning	Ansvarig	Tidsram
Implementera Min vårdplan via 1177 Vårdguiden för alla cancerdiagnoser enligt regeringens direktiv	Införa Min vårdplan för utvalda diagnoser i samtliga sju regioner	- Arbeta utifrån nationell förvaltningsplan för området - Fortsatt stötta den sjukvårdsregionala samverkansgruppen inom området	KSSK-ansvarig VPK Fotini, samt VPK för sjuk-sköterskenätverk och arbetsgruppen för KSSK	Löpande under året	Årsrapport LG, SG	<i>Regionerna med stöd av RCC Mellansverige</i>	2021-
Framtagande av nya nationella vårdplaner	Stödja framtagande och införandet av nya diagnoser till Min vårdplan	Handläggare som ansvarar för diagnoser som RCC Mellansverige har nationellt ansvar för	Fotini, VPK för VPG	Löpande under året	Årsrapport	<i>RCC Mellansverige</i>	2021

Stärka kontakt-sjuksköterskor i sitt uppdrag	Förtydligande av uppdrag	Framtagande av nationellt introduktionsmaterial för kontaktsjuksköterskor tillsammans med övriga RCC	Fotini	Q1-2	Årsrapport	<i>RCC Mellansverige</i>	2021
---	--------------------------	--	--------	------	------------	--------------------------	------

Tabell 12. Rehabilitering och psykosocialt stöd

Vad ska göras?	Mål	Hur?	Vem?	När?	Uppföljning	Ansvarig	Tidsram
Införa sjukvårdsregional cancerrehabiliterings-MDK för avancerade och mycket avancerade rehabiliteringsbehov	Starta upp MDK för avancerade rehabiliteringsbehov inom bäckenrehabilitering	Samordning med bäckenrehabiliteringsprojektet och respektive regions pågående rehabiliteringsarbete.	VPK inom rehab tillsammans med Emma Ohlsson-Nevo med stöd av Louise Bohr-Mordhorst	Löpande enligt plan	Årsrapport	<i>Regionerna med stöd av RCC Mellansverige</i>	2019–21
Genomföra projekt bäckenrehabilitering vid cancer på nationell och sjukvårdsregional nivå	Vägledning för bäckenrehabilitering implementerad i samtliga regioner i sjukvårdsregionen	- Sjukvårdsregionen representeras i nationella arbetsgruppen - Fortsatt sjukvårdsregional samverkan inom området genom utbildningsinsatser, regiondagar och gemensamma möten	Louise Bohr-Mordhorst Jessica tillsammans med VPK inom rehab, Emma Ohlsson-Nevo, Louise Bohr-Mordhorst och PNR-representant	Löpande enligt plan	Nationell halvårs- och årsrapport LG, SG	<i>RCC Mellansverige tillsammans med regionerna</i>	2019–21
Genomföra kunskapshöjande och samordnande aktiviteter inom	Ökad kunskap hos hälso- och sjukvårdspersonal om	- Informera om och stötta implementering av vårprogrammet och	VPG och nätverket fysisk aktivitet	Löpande under året	Årsrapport	<i>RCC Mellansverige tillsammans med regionerna</i>	2021

cancerrehabiliteringsområdet med särskilt fokus på fysisk aktivitet/träning	vikten av rehabilitering, fysisk aktivitet och fysisk träning vid cancer	hälsoskattningsverktyget i alla regioner - Inkludera primärvård/nära vård i det sjukvårdsregionala cancerrehabiliteringsarbetet - Formalisera nätverk med fokus på fysisk träning - Samverka kring framtagande av utbildning inom fysisk träning vid cancer	Helena I, Jessica				
--	--	--	-------------------	--	--	--	--

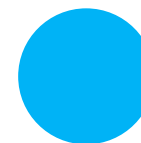
Tabell 13. Palliativ vård

Vad ska göras?	Mål	Hur?	Vem?	När?	Uppföljning	Ansvarig	Tidsram
Årligen följa upp kvalitetsindikatorerna i Socialstyrelsens kunskapsstöd för palliativ vård	Öka täckningsgraden i Svenska Palliativregistret till minst 65% i sjukvårdsregionen	- Kommunicera nyttan med registret i förbättringsarbeten till verksamheter/enheter i sjukvårdsregionen - Mäta täckningsgraden i Svenska Palliativregistret för respektive region i sjukvårdsregionen	VPG inom palliativ vård	Löpande under året Sista kvartalet årligen	Årsrapport	Länen med stöd av RCC Mellansverige	2019–21
Införa palliativa råd i alla regioner med representation från så väl regional- som kommunal verksamhet	Palliativa råd i alla regioner som arbetar utifrån RCCs fastställda generiska uppdrag	Vårdprocessgruppen ska under året följa upp att palliativa råd är införda och arbetar enligt uppdrag	VPG inom palliativ vård	Löpande under året	Årsrapport	Regionerna med stöd av RCC Mellansverige	2021

Samverka med sjukvårdsregional gruppering inom RPO Äldres hälsa för att synkronisera utvecklingsarbetet inom palliativa vård	Fastslagen plan för hur Sjukvårdsregion Mellansverige ska samverka i utvecklingsfrågor kring palliativ vård	<ul style="list-style-type: none"> - Identifiera enheter som arbetar inom palliativ vård i respektive region för att möjliggöra kunskaps- och informationsspridning från nationell, sjukvårdsregional och regional nivå. - Gemensamma möten med representanter från RPO Äldres hälsa - Ta fram förslag på samverkansform till beslutsfattare 	VPK inom palliativ vård	Löpande under året	Årsrapport	<i>RCC Mellansverige med stöd av Regionerna</i>	
---	---	---	-------------------------	--------------------	------------	---	--

Tabell 14. Register

Vad ska göras?	Mål	Hur?	Vem?	När?	Uppföljning	Ansvarig	Tidsram
Genomföra regelbundna besök hos regionerna i syfte att utbilda och höja kvaliteten i registerarbetet	Öka kunskapsnivån om cancer- och kvalitetsregister avseende inrapportering, tillgänglighet och användning av utdata	Genomföra utbildningar mot inrapportörer samt besök/webinarier riktade mot regionerna, bl a: <ul style="list-style-type: none"> - Diagnosspecifika inrapportörsutbildningar - Information riktad till sjukvårdsregionala VPG och VC-nivå 	RAD Camilla Mats L	Löpande under året	LG	<i>RCC Mellansverige, regionerna</i>	2019–21
Förbättra datakvalitet i fyra dimensioner: inrapporteringshastighet, täckningsgrad, jämförbarhet och validitet	Bibehållen inrapporteringshastighet och täckningsgrad jämfört med föregående år	- Stötta de register som vi har nationellt ansvar för i datakvalitetsarbete.	Nationell koordinator för respektive register	Löpande under året	Nationell registerrapport Slutrapport för	<i>RCC tillsammans med VPG, kliniker, Lokala cancerråd, RCC Styrgrupp och CanINCA utvecklingsgrupp</i>	2019–21

		<ul style="list-style-type: none"> - Stödja valideringsarbetet i Nationellt register för peniscancer. - Regional information om vikten av kontinuerlig inrapportering. -Kontinuerlig monitorering av inrapporterad data 	<p>Nationellt stödteam, Mats L</p> <p>VPK och RAD för respektive register</p> <p>RAD för respektive register</p>		<p>validerings- arbete</p> <p>LG</p>		
<p>Medverka vid konstruktion av nya registerlösningar på INCA plattformen</p>	<p>Medverka i arbetet enligt framtagna nationell plan för 2021.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Barncancerregister - OPT-register - Ombyggnation regimbibliotek - Utökad funktionalitet koloskopiregistret - Generisk modul INCA patientöversikter - Randomiseringsfunktion 	<p>Konstruktörer, RPÅ, Maria och Mats L</p>	<p>Löpande under året</p>	<p>LG</p> <p>AKI</p> <p>IPÖs projektstyrgrupp</p>	<p><i>RCC Mellansverige</i></p>	<p>2019–21</p>
<p>Arbeta för att alla regioner i sjukvårdsregionen ska leverera elektronisk patologisk-anatomisk diagnos (PAD) vid canceranmälan</p>	<p>Alla regioner i sjukvårdsregionen ska ha en plan för hur man ska kunna leverera e-PAD till RCC</p>	<p>- RCC kommunicerar med stöd av information från Tieto om teknisk lösning för leverans av elektroniska PAD mot de patologilab i de fyra regioner som har Cosmic-system.</p>	<p>Krister och Mats L</p>	<p>Löpande under året</p>	<p>LG</p> <p>SG</p>	<p><i>Regionerna med stöd av RCC Mellansverige</i></p>	<p>2019–21</p>
<p>Bidra till ökad följsamhet till läkemedelsregistreringen</p>	<p>Ökad täckningsgrad i läkemedelsregistret i</p>	<p>Stödja klinikerna genom sjukvårdsregionala koordinators inom området</p>	<p>Helen Merckell</p>	<p>Löpande under året</p>	<p>LG, SG</p>	<p><i>RCC Mellansverige</i></p>	

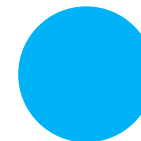
<p>genom att stödja de kliniker som på ett fullvärdigt sätt deltar i inrapporteringen</p> <p>Stödja och underlätta regionernas arbete med rapporteringen till läkemedelsregistret</p>	sjukvårdsregionen						
---	-------------------	--	--	--	--	--	--

Tabell 15. Vårdprogram

Vad ska göras?	Mål	Hur?	Vem?	När?	Uppföljning	Ansvarig	Tidsram
Utveckla uppföljning av följsamhet till vårdprogrammen	Alla VPG följer kvalitetsindikatorer utifrån nationellt vårdprogram inom diagnosen	<ul style="list-style-type: none"> - Regelbunden analys av kvalitetsindikatorer som följs upp vid VPG- och dialogmöten - Granska att kvalitetsindikatorerna mäter aktiviteter i vårdprogrammet för de diagnoser som RCC Mellansverige har nationellt ansvar för 	<p>Respektive VPK tillsammans med PL</p> <p>Respektive nationellt ansvarig VPH</p>	15/12	Årsrapport	<i>RCC Mellansverige i samarbete med VPG</i>	2019–21

Tabell 16. Kompetensförsörjning

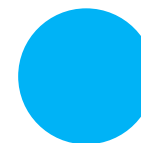
Vad ska göras?	Mål	Hur?	Vem?	När?	Uppföljning	Ansvarig	Tidsram
Genomföra nulägesanalys samt ta fram handlingsplan kopplat till utbildnings- och	Presentera genomförd nulägesanalys	Samverka med ersättare för RUR, initial behöver ny plan för arbetet tas fram om aktiviteten ska kunna genomföras under 2021	Jessica, Johan, Gustav Ekbäck		SG	<i>RCC Mellansverige med stöd av ersättare för RUR</i>	2019–21

kompetens- utvecklingsbehovet i sjukvårdsregionen							
Delta som en partner i arbetet kring uppsatsskrivning baserat på kvalitetsregister vid utbildningar på högskolenivå	Öka beforskningen av kvalitetsregister samt öka kännedomen om register och RCC hos läkarstudenter	Fortsatt erbjuda stöd enligt framtagen rutin	Johan, Mats L, Sandra Irenaeus	Löpande under året	LG	<i>RCC Mellansverige</i>	2019–21
Bidra till vidareutbildning av personal genom bland annat regiondagar och utbildning i registerkunskap	Öka kunskapsnivån om cancersjuk- vården samt cancer- och kvalitetsregister i sjukvårds- regionen	- Stötta de VPG som önskar genomföra regiondagar för hälso- och sjukvårdspersonal inom sitt område - Utveckla former för digitala och digifysiska regiondagar och andra utbildningsinsatser	Respektive VPK	Löpande under året	Årsrapport LG	<i>RCC Mellansverige</i>	2019–21
Delta som partner i beslut om task shifting	Sammanställa pågående initiativ gällande task shifting i sjukvårdsregion en för att möjliggöra spridning av goda exempel	Förs in i diskussion om utbildnings- och kompetensutvecklingsbehov et i sjukvårdsregionen	Jessica, Johan, Gustav	Löpande under året	SG	<i>RCC Mellansverige, regionerna</i>	2019–21

Tabell 17. Klinisk cancerforskning och innovation

Vad ska göras?	Mål	Hur?	Vem?	När?	Uppföljning	Ansvarig	Tidsram
Upprätthålla och utveckla arbetet inom nätverket (FICA) för forsknings-sjuksköterskor på regionernas kliniska forskningsenheter	Ökad inklusion i kliniska studier	Utveckla samarbetet mellan regionerna, utbildningsinsatser, benchmarkinginsatser	Birgitta Sundberg	Löpande under året	LG, SG	<i>RCC Mellansverige</i>	2019–21
Förstärka informationen om innehållet i det tillgängliga forskningsstödet på RCC	Ökad regional kännedom om forskningsstödet på RCC	Uppdatera information om forskningsstöd på hemsida	Mats L, Jesper	Löpande under året	LG	<i>RCC Mellansverige</i>	2019–21
Implementera åtta diagnosspecifika patientöversikter på INCA ute i verksamheterna	Säkrarare och effektivare patientarbete samt ökad patientdelaktighet.	Driftsätta IPÖ, bygga upp ordinarie stödfunktion. Fortsatt utveckling av IPÖ i samarbete med diagnos- och verksamhetsföreträdare, patientrepresentanter, myndigheter och life-science företag.	Maria S/ Mats L	Fortlöpande under året	LG, SG	<i>RCC Mellansverige</i>	2019–21
Bidra i det nationella arbetet med att bygga, utveckla och implementera en ny randomiseringsmodulen på INCA till stöd för forskning	Ändamålsenlig randomiseringsmodul som används för att genomföra prospektiva randomiserade	<ul style="list-style-type: none"> - Medverka i nationell arbetsgrupp för teknisk utveckling - Planeringsmöten med diagnosföreträdare. - Medverka vid teknisk utveckling av randomiserings-modul, 	Johan, Mats L	Löpande under året	LG, SG	<i>RCC Mellansverige, regionerna</i>	2019–21

	<p>kliniska studier (R-RCT)</p>	<p>rutiner kring mottagande och administration av studier.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Etablera samarbete med kliniker kring studier lämpade för registerbaserad randomisering 					
<p>Öka beforskningen av kvalitetsregisterdata</p>	<p>Skapande/uppdatering av länkade forskningsdatabaser</p> <p>Öka antalet registerbaserade studier och studentuppsatser med stöd från RCC Mellansverige</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Information, rådgivning, länknings-, metod -och analysstöd - Kontakter med SoS och SCB - Medverkan i utvecklingsgrupp RCC - Medverkan i ANCR 	<p>Mats L Anette W, Sandra,</p>	<p>Löpande under året</p>	<p>LG, SG</p>	<p><i>RCC Mellansverige, regionerna</i></p>	<p>2019–21</p>
<p>Upprätthålla och bygga upp en sjukvårdregional biobanksinfrastruktur för cancerforskning</p>	<p>Utöka möjligheter tillgång till prov med hög och känd kvalitet för forskning</p>	<p>Stödja förvaltning och utveckling av sjukvårdsregionalt biobanksregister, forskningsstöd för uttag, sjukvårdsintegrerad biobankning för blod/vätska/ cytologi samt tillhörande IT system och förvaring. Information och rådgivning.</p>	<p>Sonja</p>	<p>Löpande enligt plan</p>	<p>LG, SG</p>	<p><i>RBC med stöd av RCC Mellansverige</i></p>	<p>2019–21</p>
<p>Analys av pandemins påverkan på cancersjukvården och deltagandet av cancerpatienter i kliniska studier i</p>	<p>Tydliggöra pandemins påverkan på cancer vården och deltagandet av</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Leda nationell arbetsgrupp m ansvar för analys av pandemins påverkan på cancer-sjukvården: incidens, diagnostik, screening, 	<p>Johan, Mats, Sandra</p>	<p>Löpande enligt plan</p>	<p>LG, SG</p>	<p><i>RCC Mellansverige med stöd av övriga RCC-enheter samt Regionerna i Mellansverige</i></p>	<p>2021</p>

samverkan med övriga RCCn	cancerpatienter i kliniska studier	behandlingsmönster, mer långsiktig prognos - Delta i arbetet med analys av pandemins påverkan på deltagandet av patienter i kliniska studier	Johan, Birgitta, NAG cancerstudier i Sverige				
----------------------------------	------------------------------------	---	--	--	--	--	--

Tabell 19. Nivåstrukturering

Vad ska göras?	Mål	Hur?	Vem?	När?	Uppföljning	Ansvarig	Tidsram
Årsvis uppföljning av nivåstruktureringsarbetet genom rapport	Publicera lägesrapport nivå-strukturerade diagnoser i vår sjukvårdsregion	Uppdatera föregående årsrapport kompletterad med beslutade kvalitetsindikatorer	Fredrik, Annette W	1/9	LG, SG	<i>RCC Mellansverige</i>	2019–21
I samverkan med SVN-ledningsgrupp skapa underlag och ta fram förslag till plan för fortsatt välförankrad och hållbar nivåstrukturering	Optimal fördelning av ansvaret för cancersjukvård så att goda resultat, kompetensutveckling, forskning kan säkerställas	Följa utvecklingen av hur cancerbehandlingar fördelas i Mellansverige via RCC:s rapporter. Beskriva diagnosområden med förbättringspotential tillsammans med ledningsgrupp och verksamhetsföreträdare samt ta fram genomförbara förslag	Johan, Gustav	Löpande under året	SVN:s ledningsgrupp, SG	<i>RCC Mellansverige och Regionerna</i>	
Medverka till att bygga upp gemensam produktionsplanering för att säkerställa sjukvårdsregionalt resursutnyttjande	Genomföra pilotprojekt inom prostatacancerkirurgi i sjukvårdsregionen	Delta med en representant i befintlig sjukvårdsregional grupp.	Representant i SG	Löpande under året	SG	<i>RCC Mellansverige, RCC Styrgrupp</i>	2019–21

Regionala cancercentrum – regionernas nationella samverkan inom cancervården.
Med patienter och närstående för hela människan, i dagens och framtidens cancervård.
www.cancercentrum.se

Verksamhetsberättelse 2020

Regionalt Cancercentrum Mellansverige

Versamhetsberättelse

Rapporten utgiven av: RCC Mellansverige

Februari 2021

Innehållsförteckning

Specifika frågor om Covid-19	2
1.1 Har ni inom det sjukvårdsregionala samarbetet hanterat frågor kring Covid-19?.....	2
1.2 Om ja; beskriv det sjukvårdsregionala samarbetet.....	2
1.3 Anser ni att samarbetet bidragit till en bättre hantering än om frågan hanterats enbart inom er egen verksamhet?	2
RCC Mellansveriges organisation	3
2.1 Ledning och uppföljning	3
2.2 Utvecklingsplan för cancervården i sjukvårdsregionen.....	4
Patientmedverkan	5
3.1 Patientmedverkan i vårdens utveckling	5
3.2 Patientmedverkan i den egna vården.....	6
Prevention och tidig diagnostik	7
4.1 Primär cancerprevention	7
4.2 Förebyggande insatser bland individer med cancer	7
4.3 Sekundär cancerprevention; screening och tidig diagnostik.....	8
4.3.1 Screening för bröstcancer	8
4.3.2 Screening för livmoderhalscancer	8
4.3.3 Screening för tjock- och ändtarmscancer	8
4.3.4 Tidig diagnostik av hudcancer.....	9
4.3.5 Tidig diagnostik av prostatacancer	9
Kunskapsstyrning inom RCC	10
5.1 Vårdprocesser	10
5.1.1 Standardiserade vårdförlopp (SVF).....	10
5.1.2 Kontaktsjuksköterska och Min vårdplan	11
5.1.3 Rehabilitering och psykosocialt stöd	11
5.1.4 Palliativ vård.....	12
5.1.5 Barncancer.....	12
5.2 Register	13
5.2.1 Regionalt tumörregister (RTR)	13
5.2.2 Kvalitetsregister för cancer.....	14
5.2.3 Covid-19-pandemins påverkan på cancervården och cancerpatienter.....	14
5.2.4 Utvecklingsarbete på registerplattformen INCA	15
5.3 Vårdprogram.....	15
Kompetensförsörjning	16
Klinisk cancerforskning och innovation	17
7.1 Individuella patientöversikter (IPÖ)	19

Specifika frågor om Covid-19

1.1 Har ni inom det sjukvårdsregionala samarbetet hanterat frågor kring Covid-19?

Ja

1.2 Om ja; beskriv det sjukvårdsregionala samarbetet

Samarbetet har skett i sedan tidigare upparbetade kanaler såsom RCC Styrgrupp och RCC vårdprocessgrupper. Bland annat har verksamhetschef föredragit statistik i frågan för styrgruppen men också inom Patient och Närståenderådet

1.3 Anser ni att samarbetet bidragit till en bättre hantering än om frågan hanterats enbart inom er egen verksamhet?

Beskriv goda exempel

Lite svårt att säga om det haft konkreta effekter men en ökad kunskap och förståelse för ett skeende är alltid av godo, det är troligt att det stärkt de personer som tagit del av informationen i beslut och kontakter med andra organisationer och dess företrädare.

RCC Mellansveriges organisation

2.1 Ledning och uppföljning

- Den enhetschef som vikarierat på tjänsten sedan 2019-09-01 blev tillsatt som ordinarie enhetschef från och med 2020-05-01 efter sedvanlig utlysning och ansökan i konkurrens. Enhetschefen har chefsansvar för koordinatörer och medarbetarna i stödgruppen.
- En ny enhetschef med ansvar för registeradministratörerna började sin anställning 2020-08-17. Förutom det tidsbegränsade chefsansvaret ingår även ett kvalitetsutvecklingsuppdrag i tjänsten
- Omställning av arbetsuppgifter för koordinatörer har fortsatt under 2020 i och med att tre nya koordinatörer har anställts för att ersätta pensionsavgångar. På grund av en föräldraledighet har också en fjärde koordinator rekryterats till ett långtidsvikariat.
- De sju koordinatörerna har i och med den nya arbetsfördelningen följande inriktningar:
arbete för nationella stödteam 2 personer; diagnosspecifika processer 3; övergripande arbetsgrupper 2 personer.
- Internt har RCC Mellansverige fortsatt det strukturerade arbetssättet när det gäller förbättringsarbete, för alla grupperingar.
- Under 2020 har RCC Mellansverige slutfört en genomgång av de uppdrag som delas ut till vårdprocessgrupper, arbetsgrupper och nätverk i sjukvårdsregionen. Ett arbete med utbildning av processledare under ledning av konsulter har inletts.
- RCC Mellansverige vårdprocessgrupper och arbetsgrupper har levererat strukturerade verksamhetsberättelser med bilagda planer för 2021 års arbete. Tema för 2020 har varit multidisciplinära konferenser (MDK) och andra övergångar.
- RCC Mellansverige har vid två tillfällen haft avstämningsmöten med SVN-ledningsgrupp, 2020-10-29 samt 2020-12-10. Vid två tillfällen har verksamhetschefen vid RCC Mellansverige rapporterat direkt till SVN 2020-10-02, 2021-12-04
- RCC Mellansverige har under året stöttat regionerna med rapportering till

Socialdepartementets uppföljning av arbetet med standardiserade vårdförlopp (SVF). Se utförlig rapportering av SVF-arbetet sida 9.

- RCC-styrgrupp har under 2020 haft fyra möten. Mötet 2020-02-18 var fysiskt, övriga tre möten 2020-02-02, 2020-09-23 samt 2020-11-10 var samtliga digitala möten. En ny uppdragsbeskrivning för styrgruppen har tagits fram i samverkan mellan representanter för SVN och RCC-styrgrupp.
- RCC Mellansverige fortsätter arbetet utifrån uppsatta mål inom NPO Cancersjukdomar och söker samverkan med övriga NPO/RPO:er inom områden som är gränsöverskridande, bland annat Äldres hälsa och Levnadsvanor. Ett initiativ till regionerna avseende primärprevention med förslag till samverkan har under hösten 2020 skickats till samtliga RD och HSD i Mellansverige.

2.2 Utvecklingsplan för cancervården i sjukvårdsregionen

- RCC Mellansverige har under året deltagit i slutförandet av ett nytt nationellt måldokument kopplat till den nationella cancerstrategin och den långsiktiga inriktningen för det nationella arbetet med cancervården. Måldokumentet, Vägen framåt, ska fungera som bas för kommande revidering av den sjukvårdsregionala utvecklingsplanen för cancervården.
- RCC Mellansverige har under 2020 påbörjat revidering av den sjukvårdsregionala utvecklingsplanen för cancervården. Den reviderade cancerplanen ska gälla för 2022-24..
- RCC Mellansverige har under året tagit fram en handlingsplan för den egna verksamheten kopplad till Cancerplanen 2019-21.

Patientmedverkan

3.1 Patientmedverkan i vårdens utveckling

- Patient- och närståendemedverkan genomsyrar en stor del av RCCs arbete och utöver patient- och närståenderådet (PNR) finns patient- och närståendeföreträdare framförallt med i de sjukvårdsregionala vårdprocessgrupperna, de nationella vårdprogramgrupperna och sjuksköterskenätverken. Sedan hösten 2018 är ordförande/vice ordförande för PNR adjungerad ledamot i RCC Mellansveriges styrgrupp med förslags- och yttranderätt.
- Covid-19 har påverkat PNRs möjligheter till arbete och möten. Under 2020 har PNR bara träffats fysiskt under ett möte i februari. Övriga möten har varit digitala, vilket var utmanande initialt. Pandemin har bidragit till att PNRs aktivitet har varit låg under året. Dessutom saknas ordförande i gruppen sedan juni 2020..
- RCC Mellansverige har stöttat patient- och närståendeföreträdarna till deltagande i digitala möten, bland annat genom framtagande av enkla instruktioner samt erbjudande om möjlighet att testa uppkopplingen och teknisk felsökning med hjälp av IT-samordnare.
- En bra introduktion är viktigt för att ge företrädarna stöd i sina uppdrag. Alla företrädare uppmanas ta del av den [webbutbildning](#) som RCC tagit fram på nationell nivå. Som komplement anordnas även en årlig fysisk utbildningsdag. Årets utbildningsdag blev inställd på grund av pandemin. En digital workshop, som delvis ersätter utbildningen, anordnades istället i januari 2021. Ytterligare digitala utbildningsträffar kommer att anordnas under första hälften av 2021.
- Under de senaste åren har kopplingen mellan PNR och patientsamverkan på lokal nivå stärkts. Detta genom att nya ledamöter i högre utsträckning än tidigare sitter med som företrädare i de lokala cancerråden eller i lokala patient- och närståenderåd. Senaste året har även PNRs kopplingar nationellt stärkts. Genom den nationella arbetsgruppen för patientsamverkan, där RCC Mellansverige haft ordförandeposten, träffas företrädare från alla landets sex PNR, bland annat för utbyte av goda idéer och arbetssätt.
- Under 2020 har tio av PNRs ledamöter deltagit i ett forskningsprojekt med syfte att undersöka effekterna av patientmedverkan. Resultatet av projektet, som drivs av docent Mio Fredriksson vid Uppsala universitet, förväntas publiceras under 2021.
- RCC Mellansverige har fortsatt följa upp uppdragen för patient- och närståendeföreträdarna, dels för att säkerställa att uppdragen fungerar dels för att RCC ska kunna utveckla formerna för patient- och närståendemedverkan. Under 2020 fick även processledarna för vårdprocessgrupperna och ordförande i de nationella vårdprogramgrupperna besvara en enkät kring hur de upplever patient- och närståendemedverkan. Analysen av enkäterna resulterade bland annat i nya och

förbättrade uppdragsbeskrivningar samt förtydligande kring ansvar för introduktion av nya företrädare.

- Under 2019 initierade RCC Mellansverige ett projekt för ökad lokal patientsamverkan. Tre eller flera patientföreningar per region har kunnat ansöka om 100 000 kr/år för att gemensamt kunna erbjuda sin regions patienter och närstående en fysisk mötesplats och anordna aktiviteter som samtalsgrupper, föreläsningar, fysisk aktivitet och skapande verksamhet. Hittills har patientföreningar i tre regioner ansökt och beviljats ekonomiskt stöd; Dalarna, Gävleborg (Ljuspunkten) och Örebro (Livsgnistan). Verksamheterna har dock påverkats av pandemin. Satsningen fortsätter 2021, med målsättningen att patientföreningar i övriga fyra regioner i sjukvårdsregionen startar upp liknande verksamhet.

3.2 Patientmedverkan i den egna vården

- RCC Mellansverige deltar i det nationella arbetet avseende stöd till och utvecklingen av patientrapporterade mått (PROM och PREM)
- RCC Mellansverige är med och driver arbetet med utvecklingen av patientöversikter och Min vårdplan via 1177 vårdguiden.

Prevention och tidig diagnostik

4.1 Primär cancerprevention

- RCC Mellansverige har representation i den nationella arbetsgruppen för primärprevention.
- Ansvarig för cancerpreventionsområdet vid RCC Mellansverige har drivit cancerpreventionsfrågor i den sjukvårdsregionala arbetsgruppen för cancerprevention. Under 2020 har RCC samarbetat med Regionalt programområde för levnadsvanor genom att ansvarig för cancerpreventionsområdet vid RCC deltagit i möten med RPO-levnadsvanor.
- Under hösten 2020 har RCC gjort en sammanställning för sjukvårdsregionen utifrån Folkhälsoenkäten 2020, den kommer att finnas på RCC Mellansveriges hemsida i början av 2021.
- RCC i Samverkan har låtit ta fram en Nationell cancerpreventionsplan med utgångspunkt i Regeringens långsiktiga inriktning för cancervården och RCC i samverkans strategidokument Vägen framåt. Den sjukvårdsregionala arbetsgruppen för cancerprevention har ålagts av RCC Mellansverige att ta fram en sjukvårdsregional handlingsplan baserad den nationella planen, som stöd i prioritering av kommande arbete.
- RCC Mellansverige förvaltar fortsatt Cancerpreventionskalkylatorn. Ingen revidering har genomförts under 2020.

4.2 Förebyggande insatser bland individer med cancer

- Ett arbete med en systematisk översikt rörande den potentiella negativa effekten av tobaksbruk på cancerbehandling har planerats i samarbete med docent Antonis Valachis i Örebro. Arbetet fick tyvärr skjutas upp på grund av pandemin och kommer att genomföras under 2021 istället.

4.3 Sekundär cancerprevention; screening och tidig diagnostik

4.3.1 Screening för bröstcancer

- Den sjukvårdsregionala arbetsgruppen för bröstradiologi har under året genomfört insamling och analys av utvalda kvalitetsparametrar. Nationellt kvalitetsregister för mammografiscreening har satts i produktion under 2020. Under året har en region anslutit sig, de övriga regionerna förväntas ansluta sig under 2021. Covid-19 har haft en stor påverkan på mammografiscreeningen som i vissa regioner medfört en tydlig ökning av screeningintervallen.

4.3.2 Screening för livmoderhalscancer

- Den sjukvårdsregionala arbetsgruppen för cervixcancerscreening arbetar för ett ökat deltagande i livmoderhalscancerscreening och HPV-vaccination. HPV som primärscreening är nu infört i 7 av 7 regioner. Arbetsgruppen har också kontroll på hur de 7 regionerna ligger till med implementeringen av andra delar av vårdprogrammet och arbetar med att hjälpa lokala processledare att få gehör och driva implementeringen av genotypning av HPV, rätt åldersintervall på screeningpopulationen, följa kvinnorna korrekt efter behandling samt att erbjuda uteblivare alternativa kallelser så som med självtest.
- RCC Mellansverige har under 2020 påbörjat samarbete med regionernas samordningsbarnmorskor för att bistå med framtagandet av en informationsfilm om vikten av cellprovtagning. Det är av särskild vikt att lyfta detta nu pga ett minskat screeningdeltagande i samband med Corona-pandemin. Filmen kommer att tas fram under våren 2021.

4.3.3 Screening för tjock- och ändtarmscancer

- Den sjukvårdsregionala arbetsgruppen för tarmcancerscreening har haft sitt första möte under hösten 2020. Uppstart av screeningen har skjutits upp bland annat på grund av juridiska hinder och coronapandemin, men kommer att startas upp när Region Dalarnas avtal med Region Stockholm är klart och ger tillgång till det administrativa IT-systemet för utskick av provtagningskit och kallelser för fortsatt utredning med koloskopi. Därefter kommer övriga regioner i tur och ordning att genomgå motsvarande procedur för att sedan koppla upp sig mot screeningsystemet och inleda tarmcancerscreening.
- Ordföranden för gruppen är sjukvårdsregionens representant i den nationella arbetsgruppen. Representanten arbetar bland annat med att ta fram en nationell vidareutbildning för koloskopister på olika nivåer samt med införandet av en nationell ackreditering. Ordföranden finansieras under 2020 med 25 procent av heltid från RCC Mellansverige.
- Svenskt register för koloskopi och kolorektalcancerscreening (SveReKKS) byggdes under

2018 av RCC Mellansverige, på uppdrag av RCC i samverkan, tillsammans med specialistföreningarna SGF, SFKRK och SEGP. Patientföreträdare har också deltagit i arbetet. Registret lanserades för användare i maj 2019. Registret ska möjliggöra uppföljning som ska leda till kontinuerligt förbättrade undersökningar och behandlingar för patienter remitterade för koloskopi oavsett om de är remitterade via screeningprogrammet eller inom sjukvården. Registerhållare finns i Uppsala-Örebro sjukvårdsregion (Falun) och styrgruppen utgörs av representanter från hela landet. Registret fungerar stabilt och ger kontinuerlig återkoppling gällande de mått som ligger till grund för hög kvalitet i samband med koloskopiundersökningar.

4.3.4 Tidig diagnostik av hudcancer

- RCC Mellansverige har under 2020 stöttat framtagandet av en nationell nulägesanalys avseende införande av teledermatoskopi i riket. Teledermatoskopi införs på bred front i stora delar av landet och som stöd till införandet har RCC tagit fram en nationell webbaserad utbildning, som vänder sig till alla berörda inom primärvården.
- Sjukvårdsregion Mellansverige är tidigt ute med arbetet för tidig upptäckt av hudcancer genom teledermatoskopi, alla regioner utom Örebro och Uppsala har implementerat eller påbörjat arbetet med metoden.
- I alla regioner jobbar man aktivt med solprevention som är en välkänd riskfaktor för alla typer av hudcancer. Exempelvis har Värmland gjort en e-utbildning om solprevention som alla regioner kan ta del av.

4.3.5 Tidig diagnostik av prostatacancer

- RCC Mellansverige finansierar en projektledare på 25% sedan oktober 2019 för arbetet med organiserad prostatacancer-testning (OPT). Projektledaren är RCCs representant i den nationella arbetsgruppen.
- SVN har gett RCC Mellansverige uppdrag att göra en ordentlig utredning utifrån Syd, VGR och Värmlands pågående arbete med OPT, för att se om det kan vara möjligt att organisera ett gemensamt kallelsekansli för sjukvårdsregion Mellansverige. Rapporten ska färdigställas under våren 2021.

Kunskapsstyrning inom RCC

5.1 Vårdprocesser

- Under 2020 har vårdprocessgrupperna inom RCC Mellansverige ställt om sitt arbete utifrån den pågående pandemin. Flertalet av grupperna har tvingats revidera sina årsplaneringar, men ingen grupp har helt pausat sitt arbete. Möten i grupperna har anordnats i digitalt format. Större möten och utbildningsinsatser som regiondagar ha i de flesta fallen ställts in och planeras nu som digitala eller digifysiska varianter under 2021.
- Under 2020 har vårdprocessgrupperna fortsatt fokuserat på prevention, cancerrehabilitering och palliation. De diagnosövergripande områdena finns numera med i flertalet processkartor och frågorna belyses allt mer i gruppernas arbete.
- För huvuddelen av vårdprocessgrupperna utgör analys och uppföljning av kvalitetsregisterdata en essentiell del i vårdprocessgruppernas förbättringsarbete, så även under 2020. Frågeställningar kopplade till pandemins påverkan på cancersjukvården har adresserats under året och kommer förhoppningsvis kunna besvaras så snart 2020-års data är inrapporterade.
- Förbättringsarbeten kopplade till sjukvårdsregionala multidisciplinära konferenser (MDK) har fortgått under 2020. MDK:erna har beskrivits som än viktigare under pandemin då forumet även använts till att remittera patienter mellan regioner som normalt hanteras inom den egna regionen, för att upprätthålla goda ledtider trots rådande läge.
- Under 2020 har de kliniker där processledarna varit anställda fått ersättning om 130 tkr för 20 procents arbetstid. RCC Mellansverige är väl medveten om regionernas ansträngda ekonomi och har därför valt att använda delar av RCCs statsbidrag för att stötta berörda kliniker med en del av kostnaden för den avsatta tiden.
- RCC Mellansverige har under 2020 fortsatt ge stöd till flera vårdprocessgrupper för dialogmöten ute i regionerna. Syftet är att följa upp och driva på kvalitetsutvecklingsarbetet. Dialogmötena är ett bra sätt att över tid följa vårdprocessgruppernas arbete med den nationella cancerstrategin och att den sjukvårdsregionala cancerplanen får genomslag i sjukvården. Under året har dialogmötena genomförts som digitala möten, vilket fallit väl ut och troligen kommer användas i kombination med fysiska dialogmöten i framtiden.

5.1.1 Standardiserade vårdförlopp (SVF)

- Under 2020 har RCC Mellansverige fortsatt att stödja regionernas arbete med SVF, med

fokus på kvalitetssäkring av kodning och registrering. RCC Mellansverige har avsatt resurs för arbetet som sjukvårdsregional samordnarfunktion. Arbetet har inneburit medverkan i den nationella SVF-samordnargruppen, med regelbundna videomöten, och fungerat som en länk mellan den nationella och regionala nivån. Genom videomöten för avstämning och erfarenhetsutbyte har de regionala SVF-ansvariga fått stöd bland annat i tolkning av kodning och kvalitetssäkringsarbete. RCC Mellansverige har även under 2020 samordnat inlämnandet av regionernas redovisningar till Socialdepartementet.

- SKR har lånat in en projektledare på 40% samt en projektdeltagare på 10% från RCC Mellansverige till den nationella arbetsgruppen för kvalitetssäkring av SVF-data i Signedatabasen. Arbetet har inneburit framtagande av regionala tertialrapporter för beräkning av 2020-målet. Rapporterna har även fungerat som underlag för regionernas rapporter för SVF-arbetet, där bland annat en tydlig nedgång i antal patienter utredda enligt SVF kan ses under våren 2020 jämfört med 2019 som en effekt av Coronapandemin. Gruppen har även tagit fram den nationella rapporten ”Kortare väntetider i cancervården – status för inklusions- och ledtidsmål i SVF 2017-2019”. Ett viktigt arbete under året är gruppens förbättring av Qlickview-funktionen för utdata i den nationella SVF-databasen liksom online redovisningen av SVF-data på RCCs webb.

5.1.2 Kontaktsjuksköterska och Min vårdplan

- Vårdprocesskoordinator vid RCC Mellansverige är representant i den Nationella arbetsgruppen för kontaktsjuksköterskor. Fokus för gruppen under 2020 har varit arbete med digitaliseringen av Min vårdplan via 1177 vårdguiden, och implementeringen av denna.
- RCC Mellansverige driver fortsatt diagnosspecifika nätverksgrupper för sjuksköterskor i vilka frågor lyfts som har koppling till cancerplanen och fokus på kontaktsjuksköterskerollen, till exempel aktiv överlämning, Min vårdplan, cancerrehabilitering och palliativ vård.
- För att få ytterligare driv i arbetet med digitaliseringen av Min vårdplan har RCC Mellansverige haft en vårdprocesskoordinator med tid avsatt för arbetet med Min vårdplan. Föregående års införande av regionala Min vårdplan via 1177 vårdguiden övergår nu till nationella vårdplaner. Det finns nu nationella arbetsgrupper för cancerdiagnoserna tjock- och ändtarm, prostata, penis, bröst, gynekologisk, huvud- och hals, urinblåsa samt tumörer i centrala nervsystemet. Arbetsgrupperna består av vårdpersonal men även av patientföreträdare. De två första nationella vårdplanerna blev fastställda och klara i slutet på 2020. Arbetet fortsätter diagnos för diagnos. I alla sju regioner finns införandestöd och information och utbildningsinsatser fortsätter med inriktning på användning och funktion.

5.1.3 Rehabilitering och psykosocialt stöd

- Vårdprocessgruppen för cancerrehabilitering har under 2020 haft en processledare på 20 procent där ersättning utgått till ansvarig klinik för den avsatta tiden. RCC Mellansverige har haft representation i nationella vårdprogramgruppen för cancerrehabilitering.

- Vårdprocessgruppen har arbetat för att Hälsoskattningen ska finnas i journal, och finns nu i 6 av 7 regioner. Hälsoskattningen finns även som formulär i Min vårdplan. Utöver det har gruppen arbetat tillsammans med representanter för bäckenprojektet med införandet av multidisciplinär konferens. Detta arbete har blivit starkt påverkat av pandemin. Bäckenrehabiliteringsarbete har fått stå tillbaka
- Arbetsgruppen för barn som närstående har under året arbetat fram en enkät som ska gå ut till vårdpersonal inom cancervården för att kartlägga vad som finns och vad som behövs gällande barn som närstående i Mellansverige. En enkät kommer även gå ut till PNR på samma tema. Enkäterna var planerade att skickas ut under 2020, men på grund av pandemin väljer gruppen att skicka ut enkäten år 2021. Dessa enkäter ska sedan skickas ut för uppföljning årligen.
- Den särskilda satsningen från regeringen gällande bäckenrehabilitering vid cancer har fortsatt under 2020. RCC Mellansverige har under året avlönat en person motsvarande 20% för att delta i den nationella arbetsgruppen. I planen för 2020 ingick en utbildningsdag för sexuell hälsa. Denna är uppskjuten till år 2021.
- Inom ramen för bäckenprojektet har RCC Mellansverige under 2020 erbjudit alla ingående regioner möjlighet att äska 250 000 SEK mot uppvisande av projektplan som ligger i linje med den övergripande satsningens intentioner. Alla regioner i sjukvårdsregionen arbetar nu strukturerat med att implementera vägledningen och har även deltagit i en workshop under hösten med temat sjukvårdsregional multidisciplinär konferens inom bäckenrehabilitering efter cancer.

5.1.4 Palliativ vård

- Vårdprocessgruppen för palliativ vård har under 2020 haft en processledare på 20 procent där ersättning utgått till ansvarig klinik för den avsatta tiden. RCC Mellansverige har haft representation i nationella vårdprogramgruppen för palliativ vård.
- Det har under 2020 arbetats fram en reviderad version av det nationella vårdprogrammet för palliativ vård, samt ett nytt vårdprogram för palliativ vård av barn.
- Det finns palliativa råd eller motsvarande i alla regioner i sjukvårdsregionen sedan 2020.
- En tydlig målsättning inom den palliativa vården har varit att öka täckningsgraden i palliativregistret. Det finns totalt 71 enheter i Mellansverige som är registrerade användare i registret och täckningsgraden är i princip oförändrad under 2020, trots pandemin.

5.1.5 Barncancer

- Under 2019 inleddes en särskild satsning kring barncancer i överenskommelsen mellan staten och SKR. Den har fortsatt under 2020 och kommer att fortsätta åtminstone fram till och med 2023.

Arbetet sker både på nationell nivå genom en nationell arbetsgrupp för barncancer och sjukvårdsregionalt. Under året har RCC Mellansverige strukturerat upp arbetet genom att etablera en projektorganisation; dels genom att anställa en projektledare, dels genom att tillsätta en styrgrupp bestående av representanter från RCC Mellansverige (projektägare), Akademiska sjukhuset, Barncancercentrum, regionsjukhusen i sjukvårdsregionen och patient- och närstående företrädare för att på bästa sätt möta behoven i projektet.

- Under 2020 har styrgruppen bland annat tagit initiativ till fyra delprojekt med pågående arbete. Ett av delprojekten har som mål att barn i behov av stamcellstransplantation (SCT) ska erhålla behandlingen på barnonkologen i Uppsala, istället för att skickas till andra sjukhus i Sverige eller utomlands. Ett annat delprojekt rör rehabilitering för barn och ungdomar som haft hjärntumör eller förvärvat hjärnskador efter cancerbehandling. De två sista delprojekten syftar till att förbättra för patienter som är färdigbehandlade för sin barncancer, dels genom att förbättra övergången från att barnen får sin avslutande cancerbehandling till att de får vuxensjukvård efter 18 års ålder, dels genom att formalisera och utöka den befintliga uppföljningsmottagningen inom vuxensjukvården. Utöver de sjukvårdsregionala delprojekten som finansierats genom satsningen har även regionerna givits möjlighet att ansöka om projektmedel för lokala utvecklingsbehov.

5.2 Register

5.2.1 Regionalt tumörregister (RTR)

- RCC Mellansverige ansvarar för regional cancerregistrering och statistik. Informationen används vid sammanställning av nationella cancerdata vid Socialstyrelsen och i epidemiologiska och kliniska studier. Under 2020 hanterade RCC Mellansverige mer än 20 000 canceranmälningar. Den årliga leveransen till Socialstyrelsen av nyanmälda cancerfall under 2019 skedde den 31 oktober 2020.
- Antal inrapporterade cancerfall fortsätter att öka. Det avspeglar en förändrad befolkningsstruktur med en högre andel äldre i en växande befolkning. Inflödet av anmälningar påverkar arbetsbelastningen för RCC Mellansveriges registeradministratörer.
- Inrapportering till RTR baseras på anmälan från såväl klinik som patolog och har historiskt skett på papper. Övergång till elektroniska anmälningar har påbörjats, något som kommer att underlätta arbetet för inrapporterande kliniker, patologilaboratorier och registeradministratörer på RCC Mellansverige. Övergången till elektroniska lösningar i sjukvårdsregionen har dock försvårats av att flera olika patologsystem används i sjukvårdsregionen. Hösten 2019 lanserade Tieto, leverantör av Sympathy©-systemet som används av fyra laboratorier (Uppsala, Karlstad, Gävle och Falun) en generisk lösning för elektronisk inrapportering. Startkostnaden för införande kommer efter beslut i styrgruppen att bekostas av RCC Mellansverige. Respektive patologilaboratorium ansvarar för beställning mot leverantören Tieto samt de lokala, tekniska anpassningar som krävs. Införandet inleddes under 2020 och förväntas vara klar under 2021.
- Ett tidigare datavalideringsarbete lett från RCC Mellansverige har visat på underrapportering av lung- och pankreascancer. Tillgång till aktuell och tillförlitlig

regional tumörstatistik är avgörande för korrekt uppföljning av cancerbörda och kontroll av täckningsgrad och datakvalitet i kvalitetsregistren. RCC Mellansverige publicerar den s.k. ”Topplistan” två gånger per år i vilken varje klinik/enhet kan följa sin egen inrapportering.

- Under 2020 har en medarbetare deltagit i det Nationella stödteamet för cancerregistret. Gruppen ansvarar för att utveckla nya funktioner och förbättra kvaliteten i cancerregistret, ett omfattande arbete som innebär framtagande av utbildningsmaterial, och anordnande av nationella utbildningsdagar för registeradministratörer vid landets RCC.
- Under 2020 bildades ett nationellt nätverk för registeradministratörer med deltagande från RCC Mellansverige. Gruppens uppgift är att dela erfarenheter av arbetet i såväl cancerregister som diagnosspecifika kvalitetsregister.

5.2.2 Kvalitetsregister för cancer

- RCC Mellansverige administrerar 30 kvalitetsregister på cancerområdet, varav ansvaret är nationellt för 5 diagnoser (prostatacancer, lungcancer, peniscancer, KML och MDS). Totalt anmäldes under 2020 mer än 11 000 cancerfall (samtliga diagnoser) från Region Mellansverige.
- En fortsatt utmaning under 2020 var en fördröjd inrapportering, en fråga som återkommande kommuniceras ut till inrapporterande kliniker och RCC Mellansverige styrgrupp. Förseningarna påverkar bland annat möjligheten att snabbt återrapportera kvalitetsindikatorer och följa upp fattade inriktningsbeslut om regional nivåstrukturering av cancervården.
- För att underlätta inrapporteringen arrangerar medarbetare vid RCC Mellansverige kontinuerligt utbildningstillfällen för inrapportörer i sjukvårdsregionen och har även gjort så under 2020.

5.2.3 Covid-19-pandemins påverkan på cancervården och cancerpatienter

- RCC Mellansverige har av RCC i samverkan fått i uppdrag att samordna bevakningen av Covid-19-pandemins inverkan på cancervården och kort- och långsiktiga konsekvenser för cancerpatienter. I det syftet kommer data från bland annat cancerregister och kvalitetsregister att användas. Under 2020 publicerades två Covid-19-rapporter baserade på anmälningsmönster från 14 patologilaboratorier med elektronisk inrapportering. Bevakningen fortsätter under 2021 med nationellt täckande rapporter.

5.2.4 Utvecklingsarbete på registerplattformen INCA

- Utvecklarteamet vid RCC Mellansverige har utöver ansvaret för underhåll av ett tiotal kvalitetsregister, även medverkat vid fortsatt utveckling av koloskopiregister, läkemedelsregister, strålterapiregister och ombyggnad av befintliga diagnosspecifika register, randomiseringsfunktion, lösningar rörande in- och utrapportering av PREM- och PROM-data samt kommunikation med andra system, till exempel 1177. Under 2020 fortsatte arbetet med konstruktion av registret för organiserad prostatacancer-testning (OPT- registret) och delregister i barncancerregistret.
- Under 2020 inleddes under ledning av SKR ett projekt för automatöverföring från kundgrupp Cosmics journalsystem till kvalitetsregister. Medarbetare vid RCC Mellansverige deltar i de delar som omfattar överföring till bröst- och prostatacancerregistret, pilotregister på cancerområdet.
- Under 2020 färdigställdes utvecklingen av åtta diagnosspecifika patientöversikter på IT-plattformen INCA. För att uppfylla regulatoriska krav för nationella medicinska informationssystem genomförde 2020 medarbetare vid RCC Mellansverige en NMI-certifiering för hela patientöversiktprojektet.
- Statistiker/programmerare vid RCC Mellansverige har fortsatt utveckla utdatalösningar för kvalitetsregister i form av online-åtkomst till aktuella data ("Koll på läget"), interaktiva, publika årsrapporter online ("Shiny"), publik redovisning av utvalda kvalitetsindikatorer på hemsidor och lösningar för att följa väntetider inom ramen för standardiserade vårdförlopp (SVF).

5.3 Vårdprogram

- RCC Mellansverige är nationellt ansvarigt för att stödja arbetet med nationellt vårdprogram och SVF för diagnoserna prostatacancer, peniscancer, lungcancer, KML och MDS. Under 2020 har vårdprogram för prostatacancer, och lungcancer reviderats.
- RCC Mellansverige hanterar remissrundor för de nationella vårdprogrammen i samarbete med de lokala canceråren i sjukvårdsregionen. När vårdprogrammen är fastställda hjälper RCC Mellansverige till med att sprida information om dessa, bland annat med hjälp av en kommunikationsplan för varje nationellt vårdprogram som lanseras.
- Implementering av reviderade nationella vårdprogram för varje cancerdiagnos sker kontinuerligt via vårdprocessgrupperna samt vid regiondagar och dialogmöten.
- Kvalitetsindikatorer i kvalitetsregistren bidrar till att följsamheten till vårdprogrammen kan följas upp.
- RCC Mellansverige har under 2020 stöttat SKR med upphandling av språkvetar- och webpubliceringsresurs samt Endnote®-administratör för det nationella vårdprogramarbetet. Resurserna bekostas av nationella medel.

Kompetensförsörjning

- RCC Mellansverige har under året fört dialog med Regionala utbildnings- och kompetensrådet (RUR) gällande den nulägesanalys kopplat till utbildnings- och kompetensutvecklingsbehovet inom cancervården i sjukvårdsregionen som ska genomföras enligt cancerplanen. RCC har fullföljt den gemensamma planen som togs fram under 2019 för detta. RURs uppdrag har dock förändrats under 2020 och RCC väntar nu på besked om ny samarbetspartner för denna fråga.
- Precis som tidigare år har RCC Mellansverige tillsammans med vårdprocessgrupperna under 2020 planerat att arrangera såväl diagnosövergripande som diagnosspecifika regiondagar för att på så sätt bidra till vidareutbildning av sjukvårdsregionens hälso- och sjukvårdspersonal. Ett fåtal regiondagar har kunnat genomföras under året, men flertalet är framflyttade till 2021.
- RCC Mellansverige har under året i samverkan med övriga RCC:n stöttat framtagandet av och/eller erbjudit digitala utbildningar och webinarium på olika teman inom cancerområdet.
- RCC:s personal har under året medverkat som föreläsare på medicinska grundutbildningar samt för vårdpersonal i sjukvårdsregionen för att sprida kunskap om RCC och RCC:s arbete.

Klinisk cancerforskning och innovation

- RCC Mellansveriges Nätverk för forskningssjuksköterskor för samordning av kliniska provningar inom cancerområdet, har under året bytt namn och benämns numera för FICA (Forskningssjuksköterskor inom cancer). RCC stöttar fortsatt detta nätverk som har regelbundna möten då bland annat gemensamma rutiner och arbetsdokument tas fram och revideras. Under året har RCC publicerat en rapport som baseras på svar från en enkät som utformades under 2019. [Rapporten](#) belyser forskningssjuksköterskornas arbetssituation och arbetsuppgifter. Rapporten visar också att det genomförs fas III studier i alla regioner i sjukvårdsregionen och studier inom de stora cancerdiagnoserna förekommer i alla regioner.
- Det bedrivs ett nära samarbete mellan RCC, Regionalt Biobankscentrum (RBC) Uppsala Örebro gällande tillgång till prov för forskning och den sjukvårdsregionala noden Forum Uppsala Örebro (FUÖ) gällande gemensamma forskningsfrågor. Mer information kring utveckling av infrastrukturen för klinisk forskning finns i RBC:s verksamhetsberättelse.
- Insamling av antalet kliniska cancerstudier har genomförts i samarbete med FUÖ. Sammanställning av denna statistik presenteras i en sjukvårdsregional rapport som utkommer årligen.
- RCC är fortsatt delaktig i det nationella projektet ”Cancerstudier i Sverige” som finansieras av RCC i samverkan. Det är en databas som kontinuerligt listar studier öppna för inklusion av personer som är berörda av cancer. Den vänder sig till medarbetare inom cancervården men också till enskilda patienter.
- RCC studieservice har förmedlat information om 7 kliniska studier som sjukvården har kunnat ansluta sig till under 2020.
- RCC har under 2020 stöttat RBC:s verksamhet. Under 2020 infördes sjukvårdsintegrerad biobankning i den sista av sju regioner, vilket innebär att det är etablerat i hela sjukvårdsregionen. Under 2020 har även sjukvårdsregionalt stöd för frysförvaring samt ett forskningsstöd för hantering av vävnadsprov för forskningsändamål etablerats via Region Uppsala och Region Dalarna.
- Framgångsrik användning av kvalitetsregisterdata inom cancerområdet sker exempelvis genom länkning med data från andra register i forskningssyfte. I dagsläget finns länkade databaser baserade på data från nationella prostatacancerregistret (NPCR, PcBaSE), kvalitetsregister för bröstcancer (BcBaSE) kvalitetsregister för Kronisk Myeloid Leukemi

(CMLBaSE), kvalitetsregister för lungcancer (LCBaSE) och kvalitetsregister för peniscancer (PencaBaSE).

- Forskningsfynd publicerade 2020 fortsätter visa på det vetenskapliga värdet av att berika kvalitetsregisterdata med information från andra registerkällor. I syfte att öka beforskningen av registerdata har RCC Mellansverige under 2020 fortsatt leverera data och ge metodstöd till forskningsprojekt samt samordnat arbetet med uppdateringar av forskningsdatabaserna (Bröstcancer, KML) och skapat helt nya databaser utgående från kvalitetsregistren för MDS och malignt melanom. RCC har också stöttat skapandet av en nationell, länkad forskningsdatabas för mastocytos utgående från patient- och cancerregistret.
- RCC Mellansverige har tillsammans med övriga fem RCC under 2020 givit stöd till underhåll av den s.k. Forskningsportalen vid Registercentrum Norr. Forskningsportalen möjliggör för forskare att på distans få åtkomst till anpassade forskningsfiler utan att forskningsdatabaserna behöver delas i sin helhet.
- RCC Mellansverige har på uppdrag av RCC i samverkan under 2020 inlett ett projekt som syftar till att bevaka pandemins kort- och långsiktiga inverkan på cancervården och patienter med cancer. Projektet utgår från data i regionala tumörregister, diagnosspecifika kvalitetsregister och cancerdata som ska länkas mot andra registerkällor, bland annat SMInet, Folkhälsomyndighetens databas över bekräftade Covid-19 fall. Två rapporter om ”Covid-19 och cancer” har hittills publicerats på RCCs webbplats. De visar på nedgångar i antalet rapporterade tumörer från patologilaboratorier under 2020 jämfört med motsvarande perioder 2019.
- Inom ramen för ett forskningsprojekt om värdet av symtomövervakning av lungcancerpatienter har RCC Mellansverige lett utveckling av tekniska lösningar som möjliggör randomisering och att patienter kontinuerligt kan svara på symtomenkäter direkt på INCA plattformen.
- Medarbetare vid RCC Mellansverige är svensk samordnare för ”Nordic Summer School in Cancer Epidemiology”, en satsning som syftar till att öka intresset bland unga forskare för registerbaserad cancerepidemiologisk forskning och säkra framtida kompetens på området.
- Medarbetare vid RCC Mellansverige är styrelseledamot i Association of Nordic Cancer Registries (ANCR) vars mål är att samordna utvecklingen av de nordiska cancerregistren och främja registerbaserad forskning. Det av ANCR startade projektet ”Nordic Cancer Survival” publicerade i oktober 2020 en första av en serie artiklar som jämför trender i canceröverlevnad och dödlighet i de nordiska länderna före och efter introduktionen av nationella cancerstrategier. RCC Mellansverige är också delaktig i ett ANCR projekt som syftar till att jämföra effekterna av pandemin på cancervården i de nordiska länderna.

7.1 Individuella patientöversikter (IPÖ)

- RCC Mellansverige har i samarbete med övriga RCC initierat och bedrivit ett projekt med syfte att utveckla individuella patientöversikter (IPÖ) för cancervården. Projektet löper över tre år (2018-2021) och medfinansieras från Sjöbergsstiftelsen samt Swelife (total projektbudget 20 MSEK). Medarbetare från RCC Mellansverige deltar i projektet som projektledare, utvecklare och kompetens för kvalitetssäkring, kommunikatör samt diagnoskoordinatorer. Patientöversikterna visualiserar den enskilde patientens vårddata sett över tid och är ett stöd för cancervården (patienter, närstående och vårdens medarbetare) på flera olika sätt: IPÖ används tillsammans med patientjournalen i vårdens kontakt med patienten. Den ger en översikt av den enskilde patientens sjukdomsförlopp och behandlingar över tid och ger stöd för beslut om kommande behandling. Informationen i IPÖ kan också användas för planerings- uppföljnings- och utvecklingsarbete av vårdverksamheten och kan också överföras automatiskt till relevanta kvalitetsregister för att användas för forskning och utveckling.
- Projektorganisationen har utvecklats för att också kunna hantera nationell implementering av IPÖ.
- Projektet innebär utveckling av patientöversikter för diagnoserna; bröstcancer, njurcancer, melanom, lungcancer, prostatacancer, äggstockscancer, myelom och cancer i centrala nervsystemet. Samtliga åtta patientöversikter har utvecklats, testats och driftsatts på den tekniska plattformen INCA.
- För samtliga åtta patientöversikter har en nationell plan för implementering tagits fram och startats.
- En rad kommunikations- och utbildningsinsatser har genomförts, däribland utveckling av websidor och framtagande av instruktionsfilmer.
- En rad samverkansaktiviteter har genomförts, bland annat en heldags-(digifysisk) konferens samt tre uppföljande dialogmöten.

Nivåstrukturering

- Sedan 2019 har RCC i samverkans tidigare ansvar för nationell nivåstrukturering av cancer övergått till det nationella arbetet med införandet av nationell högspecialiserad under ledning av Socialstyrelsen. Detta arbete omfattar även nationell nivåstrukturering av cancervård vilket innebär att RCC i samverkan till största delen släppt ansvaret för fortsatt nationell nivåstrukturering. RCC kommer dock även fortsatt att ha ansvaret för sjukvårdsregional nivåstrukturering.
- RCC UÖ har under 2020 haft fortsatta diskussioner kring den planerade fortsatta nivåstruktureringen och produktionsplaneringen av njurcancer och prostatacancer. Det fortsatta arbetet med frågan ute i regionerna har fördröjts på grund av den pressade situationen som varit på grund av coronapandemin.
- I september 2020 togs en ny sjukvårdsregional rapport fram om hur cancerkirurgin inom de regionalt nivåstrukturerade cancerdiagnoserna fördelats till och med 2019. Rapporten har förankrats i RCC styrgrupp och kommer förhoppningsvis ligga till grund för det fortsatta nivåstruktureringsarbetet i Sjukvårdsregion Mellansverige under 2021

Regionala cancercentrum – regionernas nationella samverkan inom cancervården.
Med patienter och närstående för hela människan, i dagens och framtidens cancervård.
www.cancercentrum.se